

Πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας: Η έλευση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου δύναται να προκαλέσει νέο γύρο αρπαγής ναών μας και αποσταθεροποιήσεως ολόκληρης της κοινωνίας



Η επίσκεψη του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως στην Ουκρανία κατά την Ημέρα της Ανεξαρτησίας δύναται να προκαλέσει ένα νέο γύρο πιέσεων στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία. Αυτό ανέφερε ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας μητροπολίτης Μπορίσπολ και Μπροβάρι Αντώνιος στις 8 Απριλίου 2021 κατά τη συνέντευξη Τύπου στη Λαύρα των Σπηλαίων του Κιέβου. Η συνέντευξη ήταν αφιερωμένη στο θέμα «Η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία υπό συνθήκες πανδημίας και η οξεία πολιτική κατάσταση στην Ουκρανία και στη διεθνή σκηνή».

«Όσον αφορά στην πρόσκληση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου, εξ αρχής κάναμε λόγο για το ακατάλληλο της ελεύσεως αυτής. Τούτο έχει να κάνει με την επιθυμία μας να διαφυλάξουμε την κοινωνική σταθερότητα στο κράτος», επεσήμανε ο Σεβασμιώτατος.

Επέστησε την προσοχή στο ότι για τα προβλήματα, τα οποία ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια στις ενορίες της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, όταν αρπάζονταν με βίαιες μεθόδους, μετεγγράφονταν κρυφίως και ξυλοκοπούνταν ιερείς, προσωπική ευθύνη φέρει ο Πατριάρχης

Βαρθολομαίος «για την αποσταθεροποίηση και την επιδίωξη να διαλύσει την κανονική Ορθόδοξη Εκκλησία».

Μολονότι, κατά την πεποίθηση του μητροπολίτη Αντωνίου, η σημερινή κυβέρνηση δεν επιδιώκει να εμπλακεί συστημικά στη θρησκευτική ζωή, η έλευση του επικεφαλής του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως «δύναται να χρησιμοποιηθεί ως νέο κίνητρο για τη συνέχιση της ίδιας πολιτικής, διότι οι σημερινές Αρχές ούτως ή άλλως ακολουθούν τη γραμμή εκείνων των τάσεων, οι οποίες επικρατούσαν επί προεδρίας Ποροσένκο».

«Τούτο δύναται να ωθήσει ένα νέο γύρο αρπαγών των ναών μας και αποσταθεροποιήσεως ολόκληρης της κοινωνίας. Επομένως, τασσόμαστε κατά της ελεύσεως του Βαρθολομαίου», τόνισε ο ιεράρχης και διαβεβαίωσε ότι σε περίπτωση κλιμακώσεως της θρησκευτικής εντάσεως η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία θα αντισταθεί με όλους τους προσιτούς σε αυτήν νόμιμους τρόπους.

Οι εσωτερικές μάλιστα αντιπαραθέσεις, οι οποίες παρατηρούνται στην «Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας» (ΟΕΟ), δεν προέκυψαν τώρα, αλλά υπήρχαν εξαρχής, υπογράμμισε ο μητροπολίτης Αντώνιος. «Οι Αρχές κατά τρόπον τεχνητό συγχώνευσαν δύο σχισματικές ομάδες, χωρίς να άρουν όλες τις εσωτερικές τους αντιπαραθέσεις», ανέφερε.

Ο μητροπολίτης Αντώνιος υπενθύμισε ότι από την «ΟΕΟ» αποχώρησε αμέσως ο επικεφαλής της διαλυμένης Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας του Πατριαρχείου Κιέβου Φιλάρετος Ντενισένκο, «ο οποίος και είναι ο γενάρχης της οργανωθείσης σχισματικής κινήσεως στην Ουκρανία».

«Και αυτές οι αντιπαραθέσεις μόνον θα αυξάνονται. Δεν υπάρχει στο εσωτερικό τους θρησκευτικό έδαφος, κάποιος πυρήνας ώστε να συνυπάρχουν. Άλλωστε, μέχρι σήμερα σε διαφορετικές πόλεις υπάρχουν και οι ούτως λεγόμενοι επίσκοποι της Ουκρανικής Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας και του Πατριαρχείου Κιέβου, και ο στόχος τους στο μέλλον, καθώς αντιλαμβάνομαι, είναι να υπάρχει μόνον ένας λεγόμενος επίσκοπος. Όλα αυτά συμβαίνουν με πολύ επώδυνο τρόπο και με αυτά συνδέεται η διαδικασία αρπαγής των ναών. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι η «ΟΕΟ», ως μια τεχνητή οργάνωση, θα έχει ακριβώς ένα τέτοιο μέλλον, με σχίσματα, διχόνοιες και διαιρέσεις», δήλωσε ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Ένα άλλο θέμα, το οποίο εθίγη κατά τη συνέντευξη Τύπου ήταν η συνάντηση σε πανορθόδοξο επίπεδο, η οποία θα αποτελέσει ρεαλιστική δυνατότητα να επιλυθεί το εκκλησιαστικό πρόβλημα στην Ουκρανία. «Είδαμε ότι η αναγκαιότητα του διαλόγου μεταξύ των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών είναι ίσως το μοναδικό δυνατό και πραγματικό βήμα, προκειμένου να λυθεί το ζήτημα στην Ουκρανία, και, βεβαίως, να προσπαθήσουμε να αποκαταστήσουμε την ενότητα του ορθοδόξου κόσμου, η οποία τώρα απειλείται», επεσήμανε ο μητροπολίτης Αντώνιος και πρόσθεσε: «Και στη

δήλωση του Πατριάρχη Ιεροσολύμων Θεοφίλου εξ αφορμής του ενός έτους από τη συνάντηση στο Αμμάν, ειπώθηκε ακριβώς ότι αυτή είναι μια διαδικασία, η οποία μας δίδει ελπίδα για την αποκατάσταση της ενότητας, την οποία αρχίζουμε σταδιακά να χάνουμε».

Σύμφωνα με τον πρωτοσύγκελο της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, πολλά αυτή τη στιγμή εξαρτώνται από την πανδημία, η οποία εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο και δεν επιτρέπει να ασχοληθούμε πραγματικά με την προπαρασκευή μιας νέας συναντήσεως σε πανορθόδοξο επίπεδο. Όμως, είναι πεπεισμένος ότι ακριβώς μια τέτοια συνάντηση θα προσφέρει τη δυνατότητα επιλύσεως των ανακυψάντων προβλημάτων, «παρόλο που το Φανάρι τάσσεται κατά, είναι κατανοητό ότι τα ερωτήματα απευθύνονται πρωτίστως στον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, διότι ειδικά στις ενέργειες εκείνου κρύβεται η αιτία και των δικών μας προβλημάτων στην Ουκρανία, και συνεπώς, αλυσιδωτά, τούτο μεταδίδεται και σε πανορθόδοξο επίπεδο».

Κατά τη συζήτηση με εκπροσώπους των ΜΜΕ ο μητροπολίτης Αντώνιος περιέγραψε επίσης τα κίνητρα, που ακολουθούν οι Ουκρανοί πολιτικοί κατά την υιοθέτηση των αντιεκκλησιαστικών νόμων και για τις ολέθριες συνέπειες στις οποίες μπορούν να οδηγήσουν το κράτος και την ουκρανική κοινωνία.

Ο μητροπολίτης Αντώνιος τόνισε ότι τα στρεφόμενα κατά της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας νομοσχέδια προσκρούουν στο Σύνταγμα της Ουκρανίας και οπωσδήποτε θα συνεπάγονται την αποσταθεροποίηση της κοινωνίας και συνεπώς δεν δικαιούνται να καταστούν πραγματικότητα.

Ο πρωτοσύγκελος εξήγησε γιατί ορισμένοι πολιτικοί σήμερα προωθούν τα αντιεκκλησιαστικά νομοσχέδια. Ειδικότερα τόνισε ότι κατ' αυτόν τον τρόπο οι πολιτικοί ευελπιστούν να επηρεάσουν τις μελλοντικές εκλογές και να συγκαλύψουν τις οικονομικές αποτυχίες.

«Ίσως, υπάρχουν αρκετά κίνητρα. Ορισμένοι αναλυτές επισημαίνουν ότι κατ' αυτόν τον τρόπο πολιτικές δυνάμεις επιθυμούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον σε ορισμένη μερίδα των ψηφοφόρων, οι οποίοι θα τους ψηφίσουν. Άλλοι ειδικοί αναφέρουν ότι πιθανώς με τέτοιους νόμους οι πολιτικοί παράγοντες προσπαθούν να συγκαλύψουν τα προβλήματα στον οικονομικό τομέα του κράτους, να δημιουργήσουν ένα κύμα, προκειμένου να αποσπάσουν την προσοχή των ανθρώπων από τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα», σημείωσε ο Σεβασμιώτατος.

Εν τω μεταξύ, πρόσθεσε ο μητροπολίτης Αντώνιος, οι πολιτικοί πρέπει να έχουν επίγνωση ότι όλοι εμείς οι άνθρωποι είμαστε παροδικοί σε αυτή τη ζωή και η πολιτική ζωή δεν διαρκεί αιωνίως. Εξάλλου, δεν πρέπει να λησμονούν και την υπηρεσία προς το κράτος και την κοινωνία, για την οποία τους εξέλεξε ο λαός.

Ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας συνέκρινε το κράτος με ένα πλοίο, του οποίου πηδαλιούχοι είναι οι εκλεγέντες από τον λαό πολιτικοί.

«Άλλωστε, ο λαός τους εκλέγει για να τους προσφέρει συγκεκριμένους μοχλούς εξουσίας. Και ο Θεός παρέχει εργαλεία, προκειμένου το πλοίο να πορεύεται ορθά, να μην πέσει σε υφάλους και να φθάσει σε εκείνον τον λιμένα άνθησης του κράτους, ο οποίος είναι και η επιθυμία μας. Δημιουργείται όμως η εντύπωση ότι ορισμένοι πολιτικοί, αντί να κυβερνούν το πλοίο, τρυπούν τον πυθμένα του, προκειμένου να εισρεύσει εκεί το νερό. Αλλά πρέπει να καταλάβουμε, ότι εάν βυθισθεί το πλοίο, θα βυθισθεί μαζί με όλους μα: όχι μόνον με τους απλούς ανθρώπους, αλλά και με τους πολιτικούς», επεσήμανε ο ιεράρχης της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Συνεπώς, συνέχισε ο μητροπολίτης Αντώνιος, ο λόγος, που απευθύνει η Εκκλησία στους πολιτικούς είναι έκκληση «να είναι υπεύθυνοι στην υπηρεσία τους, διότι ο Θεός πάντοτε θα ζητήσει λογαριασμό».

«Προσπαθούμε να συναντάμε πολιτικούς διαφόρων πολιτικών ρευμάτων, προκειμένου να μεταφέρουμε τη γνώμη μας, τις πεποιθήσεις μας και να επηρεάσουμε την ανθρώπινη συνείδησή τους. Διότι ο πολιτικός, ακόμη και εάν είναι μη θρησκευόμενος και δεν αναγνωρίζει χριστιανικούς κανόνες, δεν μπορεί να διαφύγει από τη συνείδησή του», συμπλήρωσε ο ιεράρχης.

Ο πρωτοσύγκελος επίσης σχολίασε το ερώτημα δημοσιογράφου εάν αναμένει η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία ενίσχυση του αντιεκκλησιαστικού έργου της εξουσίας.

«Δεν γνωρίζουμε πώς θα συμπεριφερθεί η κυβέρνηση μας. Δεν υπάρχει για την πολιτική ηγεσία εσωτερική ανάγκη επιδείνωσης της κοινωνικής ζωής, ενώ η θρησκευτική ζωή αποτελεί μέρος της κοινωνικής. Άλλο ζήτημα το ότι η ιδιαιτερότητα της θρησκευτικής ζωής είναι τόσο λεπτή υπόθεση. Και βλέπουμε ότι στην Ουκρανία υπάρχουν κινήσεις και ασκείται πίεση στην Εκκλησία όχι έσωθεν, αλλά από το εξωτερικό», επεσήμανε ο Σεβασμιώτατος.

Ο ιεράρχης σημείωσε ότι το ζήτημα της ουκρανικής Ορθοδοξίας και της πίεσως στην Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία δεν είναι θρησκευτικό, αλλά πολιτικό.

«Εάν ο Θεός μας ευλογήσει να υπομείνουμε μερικές ακόμη δυσκολίες, θα τις δεχθούμε ως τον σταυρό μας. Αλλά από την άποψη της κατοχυρώσεως των δικαιωμάτων μας, ως Ουκρανών πολιτών, θα λάβουμε κάθε μέτρο για να προστατεύσουμε τους ανθρώπους μας, τις ενορίες μας, τις μονές μας και την ίδια την Εκκλησία. Είμαστε πολίτες της Πατρίδας μας, της Ουκρανίας, και κανείς δεν θα μας αφαιρέσει την εσωτερική «ουκρανικότητα» μας, θα συνεχίσουμε πάντοτε να ζούμε στη

γη μας, θα εργαζόμαστε για να γίνεται ομορφότερη, για να υπάρχει προοπτική ανάπτυξης και πράττουμε το παν για την πρόοδο της χώρας. Παράλληλα, ο πλέον κεντρικός σκοπός μας είναι η σωτηρία της ανθρώπινης ψυχής, ας μην αυτοπεριοριζόμαστε στη γη, θεωρώντας αυτήν αυτοσκοπό, αλλά να οδηγούμε τις ψυχές στην Αιωνιότητα», συνόψισε ο Σεβασμιώτατος.

Ταυτοχρόνως, ο μητροπολίτης Αντώνιος θεωρεί ότι οι Αρχές δεν μπορούν να αγνοήσουν την παραδοθείσα στο Γραφείο του Προέδρου έκκληση των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, η πλειονότητα των οποίων υπερψήφισε αυτήν την κυβέρνηση.

Ο κ. Αντώνιος διαπίστωσε ότι από τη στιγμή της παραδόσεως περισσότερων του ενός εκατομμυρίου υπογραφών προς υπεράσπιση της Εκκλησίας «δεν μεσολάβησε πολύς χρόνος» και μέχρι στιγμής δεν υπήρξε μια σαφής αντίδραση από το Γραφείο του Προέδρου. Εν τούτοις, κατά τη γνώμη του, «δεν μπορούν να περιφρονήσουν την έκκληση των πιστών της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, διότι πρόκειται όντως για τις τύχες ανθρώπων, πολιτών της Ουκρανίας».

Διευκρίνισε ότι οι θρησκευόμενοι της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας δεν είναι απλώς εκπρόσωποι της μεγαλύτερης ομολογίας της Ουκρανίας, αλλά πολίτες της χώρας με πλήρη δικαιώματα «και δεν αποτελεί μυστικό ότι η πλειονότητα των ενοριτών μας υπερψήφισαν τον πρόεδρο Ζελένσκι».

«Οι άνθρωποί μας έχουν εσωτερική απαίτηση για δικαιοσύνη. Ανέμεναν ότι με την άνοδο του νέου Προέδρου στην εξουσία οι κρατικές Αρχές, πρώτον, θα τερματίσουν τις συστημικές διώξεις σε βάρος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, δεύτερον, θα προσπαθήσουν να καθιερώσουν κανόνες στη νομοθεσία, οι οποίοι θα συμμορφώνονται με το Σύνταγμά μας και δεν θα έρχονται σε αντίθεση με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ουκρανίας».

Εάν δεν υπάρξει ανταπόκριση στην έκκληση των θρησκευομένων, τότε, κατά τον μητροπολίτη Αντώνιο, «θα πρέπει να αναζητήσουμε κάποιες άλλες μορφές δικαιοσύνης, αλλά ελπίζουμε ότι η κοινή λογική θα επικρατήσει και οι Αρχές θα προσέξουν τη φωνή της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, τη φωνή των πολιτών τους».

Αναφερόμενος στην κατάσταση στη Νοτιοανατολική Ουκρανία, ο ιεράρχης υπογράμμισε ότι η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία συνεχώς προσπαθούσε να μεταφέρει τη φωνή της προς επίτευξη ειρήνης.

Σύμφωνα με τον μητροπολίτη Αντώνιο, «είναι ένα πολύ επώδυνο ζήτημα και η Εκκλησία αισθάνεται όλη την τραγωδία της καταστάσεως, διότι εκπροσωπούμε όλο το έδαφος της Ουκρανίας και

έχουμε ενορίες εκατέρωθεν της γραμμής του μετώπου... Είναι πολύ σημαντικό οι πολιτικοί, από τους οποίους αυτά εξαρτώνται, να χρησιμοποιούν κατά το μέγιστο δυνατό εκείνους τους μοχλούς που διαθέτουν... Τώρα πολλοί μιλούν για νέες εχθροπραξίες και αυτό είναι πολύ τρομακτικό, όμως ουδείς λέει τι να κάνουμε, ώστε να μην επιτραπούν αυτές οι ενέργειες. Οι διπλωμάτες πρέπει να “πολεμούν” με συζητήσεις στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ώστε να αποτρέψουν τις πραγματικές εχθροπραξίες».

Ο πρωτοσύγκελος της Ουκρανικής Ορθοδόξου Εκκλησίας υπενθύμισε ότι η Εκκλησία «εξαρχής προσπάθησε να μεταφέρει τη φωνή της ειρήνης της». Ειδικότερα δε, διοργάνωσε τη συνάντηση «Οι άνθρωποι της ειρήνης», όπου μίλησαν ζωντανοί, απλοί και ταλαιπωρημένοι άνθρωποι.

«Από την πλευρά μας βοηθούμε τους πραγματικούς ανθρώπους. Στην αρχή της συγκρούσεως με στέγη και τρόφιμα. Τώρα, σε όσους στέκονται στις πολύωρες ουρές στα σημεία διελεύσεως. Φωνάζουμε στους πολιτικούς να πράξουν παν το δυνατόν, προκειμένου να τερματισθεί αυτή η σφαγή», συμπλήρωσε ο μητροπολίτης Αντώνιος.

*Υπηρεσία επικοινωνίας του ΤΕΕΣ
βάσει των πληροφοριών του Ενημερωτικού-Μορφωτικού Τμήματος της Ουκρανικής Ορθοδόξου
Εκκλησίας και της Ενώσεως Ορθοδόξων Δημοσιογράφων*